

KVANTNA MEHANIKA

Zadaci za vježbe 13. 3. 2025.

3 Potencijalna jama

3.1 Čestica u beskonačnoj potencijalnoj jami ima početnu valnu funkciju oblika

$$\Psi(x, 0) = A \{u_1(x) + u_2(x)\}$$

gdje su u_1 i u_2 prva dva stacionarna stanja.

- (a) Normalizirajte $\Psi(x, 0)$.
- (b) Nađite $\Psi(x, t)$ i $|\Psi(x, t)|^2$.
- (c) Izračunajte $\langle x \rangle$. Primjetite da $\langle x \rangle$ oscilira u vremenu. Kolika je frekvencija oscilacije? Kolika je amplituda oscilacije?
- (d) Izračunajte $\langle p \rangle$.
- (e) Nađite prosječnu vrijednost od H . Usporedite je sa E_1 i E_2 .
- (f) Klasična čestica u beskonačnoj potencijalnoj jami odbija se od zidova. Ako je njena energija jednaka prosječnoj vrijednosti izračunatoj pod (e), kolika je frekvencija klasičnog gibanja? Usporedite je sa frekvencijom nađenom pod (c).

3.2 Izračunajte $\langle x \rangle$, $\langle x^2 \rangle$, $\langle p \rangle$, $\langle p^2 \rangle$, σ_x i σ_p za n -to stacionarno stanje beskonačne potencijalne jame. Provjerite da li je relacija neodređenosti zadovoljena. Koje stanje je najbliže granici neodređenosti?

3.3 Za česticu u beskonačnoj potencijalnoj jami, nađite $\Psi(x, t)$ ako je u početnom trenutku

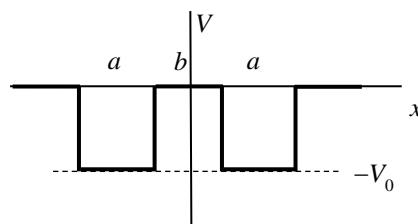
$$\Psi(x, 0) = Ax(a - x)$$

Izračunajte koeficijente u razvoju c_1 , c_2 i c_3 , numerički do petog decimalnog mesta, te komentirajte te brojeve. Koeficijent c_n govori, u grubo, koliko je od u_n "sadržano" u $\Psi(x, t)$. Prepostavimo da ste mjerili energiju u trenutku $t_0 > 0$, i dobili E_3 . Iz činjenice da ponovljeno mjerjenje u bliskom trenutku *nakon* predhodnog mjerjenja mora dati istu vrijednost za fizičku veličinu kao predhodno mjerjenje, što možete reći o koeficijentima c_n *nakon* mjerjenja? To je primjer nagle promjene valne funkcije (*collapse of the wave function*) nakon mjerjenja.

3.4 Promotrimo konačnu potencijalnu jamu i jednadžbu iz koje se računaju energije za *simetrična stanja*. Pokažite da postoji vezano stanje bez obzira koliko je jama "plitka", odnosno, bez obzira koliko je mali V_0 . Koja veza mora postojati između a i V_0 da postoji bar jedno *antisimetrično stanje*?

3.5 Promotrite dvostruku potencijalnu jamu prikazanu na crtežu. Prepostavite da su dubina jame V_0 i širina a konstantne i dovoljno velike da imamo veći broj vezanih stanja.

- (a) Skicirajte (ne računajte!) valnu funkciju za osnovno stanje u_1 i prvo pobuđeno stanje u_2 za slučajeve: (i) $b = 0$, (ii) $b \approx 0$, (iii) $b \gg 0$.
- (b) Kvalitativno, kako se odgovarajuće energije za gornje valne funkcije E_1 i E_2 mijenjaju promjenom širine jame b , ako b mijenjamo od 0 do ∞ ? Skicirajte $E_1(b)$ i $E_2(b)$ na istom grafu.
- (c) Dvostruka potencijalna jama vrlo je primitivan, jednodimenzionalan model za potencijal kojeg elektron osjeća u dvoatomnoj molekuli gdje jame predstavljaju privlačnu silu jezgri. Ako se jezgre mogu micati, zauzeti će položaje najmanje energije. U svijetu vaših zaključaka pod (b), da li elektron nastoji približiti ili odvojiti jezgre?

3.6 Razmotrite potencijal oblika

$$V(x) = -\frac{\hbar^2 a^2}{m} \operatorname{sech}^2(ax)$$

gdje je a pozitivna konstanta.

(a) Pokažite da taj potencijal ima vezano stanje

$$u_0(x) = A \operatorname{sech}(ax)$$

te nađite energiju tog vezanog stanja. Normalizirajte u_0 i nacrtajte graf za tu funkciju.

(b) Pokažite da je funkcija

$$u_k(x) = A \left(\frac{ik - a \tanh(ax)}{ik + a} \right) e^{ikx}$$

gdje je $k^2 = 2mE/\hbar^2$ rješenje Schrödingerove jednadžbe za svaku pozitivnu vrijednost energije E . Budući da vrijedi $\tanh x \rightarrow -1$ za $x \rightarrow -\infty$ imamo

$$u_k(x) \approx Ae^{ikx} \text{ za veliki i negativni } x.$$

To rješenje predstavlja, onda, val koji dolazi sa lijeva bez dopunskog *reflektiranog* vala. Koji je asimptotski oblik od $u_k(x)$ za velike i pozitivne x ? Koliki su R i T za ovaj potencijal?

Napomena: potencijal oblika $\operatorname{sech}^2 x$ je primjer potencijala kod kojeg upadna čestica ima vjerojatnost 1 da prođe bez refleksije.

3.1

$$\psi(x, 0) = A (u_1(x) + u_2(x))$$

$$u_1 = \sqrt{\frac{2}{a}} \sin\left(\frac{\pi}{a}x\right)$$

$$u_2 = \sqrt{\frac{2}{a}} \sin\left(\frac{2\pi}{a}x\right)$$

(a)

$$\int |\psi(x, 0)|^2 dx = 1$$

$$\psi^*(x, 0) \psi(x, 0) = |A|^2 (u_1^* + u_2^*)(u_1 + u_2)$$

Vorstufen integral

$$|A|^2 \left\{ \underbrace{\int u_1^* u_1 dx}_{=1} + \underbrace{\int u_1^* u_2 dx}_{=0} + \underbrace{\int u_2^* u_1 dx}_{=0} + \underbrace{\int u_2^* u_2 dx}_{=1} \right\} = 1$$

$$\int u_m^* u_n dx = \delta_{mn}$$

$$2|A|^2 = 1 \Rightarrow A = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(b)

$$\psi(x, t) = \frac{\sqrt{2}}{2} \left(-u_1(x) e^{-iE_1 t/\hbar} + u_2(x) e^{-iE_2 t/\hbar} \right)$$

$$|\psi(x, t)|^2 = \psi^* \psi = \frac{1}{2} \left(u_1^* u_1 + u_1^* u_2 e^{+i(E_1-E_2)t/\hbar} + u_2^* u_1 e^{+i(E_2-E_1)t/\hbar} + u_2^* u_2 \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(|u_1|^2 + |u_2|^2 + 2 \operatorname{Re} \left(u_2^* u_1 e^{+i(E_2-E_1)t/\hbar} \right) \right)$$

$$2 u_2 u_1 \cos\left(\frac{E_2 - E_1}{\hbar} t\right)$$

$$E_2 - E_1 = \frac{4\pi^2 \hbar^2}{2ma^2} - \frac{\pi^2 \hbar^2}{2ma^2}$$

$$= \frac{3\pi^2 \hbar^2}{2ma^2}$$

Vorodnung:

$$\omega = \frac{\pi^2 \hbar}{2ma^2}$$

3.1-1

$$\begin{aligned} |\psi(x,t)|^2 &= \frac{1}{2} \left\{ |u_1|^2 + |u_2|^2 + 2u_1 u_2 \cos 3\omega t \right\} \\ &= \frac{1}{a} \left\{ \sin^2\left(\frac{\pi}{a}x\right) + \sin^2\left(\frac{2\pi}{a}x\right) + 2 \sin\left(\frac{\pi}{a}x\right) \sin\left(\frac{2\pi}{a}x\right) \cos 3\omega t \right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (c) \quad \langle x \rangle &= \int_0^a \psi^*(x,t) \times \psi(x,t) dx = \int_0^a |\psi(x,t)|^2 \times dx \\ &= \frac{1}{a} \int_0^a \underbrace{x \sin^2\left(\frac{\pi}{a}x\right)}_{M_1} dx + \frac{1}{a} \int_0^a \underbrace{x \sin^2\left(\frac{2\pi}{a}x\right)}_{M_2} dx \\ &\quad + \frac{2 \cos 3\omega t}{a} \int_0^a \underbrace{x \sin\left(\frac{\pi}{a}x\right) \sin\left(\frac{2\pi}{a}x\right)}_{M_3} dx \end{aligned}$$

$$M_1 = M_2 = \frac{a^2}{4}$$

$$M_3 = -\frac{8a^3}{g\pi^2}$$

$$\langle x \rangle = \frac{a}{2} - \frac{16a}{g\pi^2} \cos 3\omega t$$

$$\text{Frequenz: } v_3 = \frac{\omega_3}{2\pi} = \frac{3\omega}{2\pi} \\ = \frac{3}{4} \cdot \frac{\pi h}{ma^2}$$

$$\begin{aligned} (d) \quad \langle p \rangle &= m \frac{d}{dt} \langle x \rangle = m \cdot \frac{16a}{3g\pi^2} \cdot \sin 3\omega t \cdot 3\omega \\ &= \frac{16m\omega^2}{3\pi^2} \sin 3\omega t \end{aligned}$$

$$(e) \quad \langle H \rangle = \int \psi^* H \psi dx$$

$$H\psi = H \frac{\sqrt{2}}{2} \left\{ u_1 e^{-iE_1 t/\hbar} + u_2 e^{-iE_2 t/\hbar} \right\}$$

$$H u_m = E_m u_m$$

H je linearer Operator;

$$H(cu_n) = c(Hu_n)$$

Opcenito,

$$H = -\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + V(x)$$

$$H u_1 = E_1 u_1$$

$$H u_2 = E_2 u_2$$

$$H\psi(x,t) = \frac{\hbar^2}{2} \left(E_1 u_1 e^{-iE_1 t/\hbar} + E_2 u_2 e^{-iE_2 t/\hbar} \right)$$

$$\begin{aligned}\psi^*(H\psi) &= \frac{1}{2} (u_1^* e^{iE_1 t/\hbar} + u_2^* e^{iE_2 t/\hbar}) (E_1 u_1 e^{-iE_1 t/\hbar} + E_2 u_2 e^{-iE_2 t/\hbar}) \\ &= \frac{1}{2} \left(E_1 |u_1|^2 + E_2 u_1^* u_2 e^{-i(E_2-E_1)t/\hbar} + E_1 u_2^* u_1 e^{-i(E_1-E_2)t/\hbar} \right. \\ &\quad \left. + E_2 |u_2|^2 \right)\end{aligned}$$

Uvrštavamo u integral. Zbog

$$\int u_m^* u_n dx = \delta_{mn}$$

imamo

$$\langle H \rangle = \frac{1}{2} (E_1 + E_2) = \frac{5\pi^2 \hbar^2}{4ma^2} ; \text{ OPREZ: u ovom kvantnom rezultatu je } \delta_H \neq 0 !$$

$$\langle H \rangle > E_1 = \frac{\pi^2 \hbar^2}{2ma^2}$$

$$\langle H \rangle < E_2 = \frac{\pi^2 \hbar^2}{2ma^2} \cdot 4$$

$$(f) \text{ Pretpostavka: } E_{\text{Konserv}} = \frac{5\pi^2 \hbar^2}{4ma^2}$$

$$\frac{mv^2}{2} = \frac{5\pi^2 \hbar^2}{4ma^2} \Rightarrow v = \sqrt{\frac{5}{2}} \frac{\pi \hbar}{ma}$$

Pretpostavka: četice se jednoliko giba kroz svu rubnu fazu

$$\left. \begin{array}{l} \omega = v \cdot \frac{T}{2} \\ T = \frac{1}{v} \end{array} \right\} \quad \nu_{KL} = \frac{v}{2a}$$

$$\begin{aligned}\nu_{KL} &= \sqrt{\frac{5}{2}} \cdot \frac{\pi \hbar}{2ma^2} = \sqrt{\frac{5}{2}} \cdot \frac{2}{3} \nu_Q \\ &= \sqrt{\frac{10}{9}} \nu_Q\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\nu_Q &= \frac{\omega_0}{2\pi} = \frac{3\omega}{2\pi} \\ &= \frac{3}{4} \frac{\pi \hbar}{ma^2}\end{aligned}$$

3.2

$$u(x) = \sqrt{\frac{2}{a}} \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right)$$

$$\langle x \rangle = \int_0^a x |u|^2 dx = \frac{2}{a} \int_0^a x \cdot \sin^2\left(\frac{n\pi}{a}x\right) dx = \frac{a}{2}$$

$$\langle x^2 \rangle = \int_0^a x^2 |u|^2 dx = \frac{2}{a} \int_0^a x^2 \sin^2\left(\frac{n\pi}{a}x\right) dx = \frac{a^2}{3} - \frac{a^2}{2n^2\pi^2}$$

$$\langle p \rangle = \frac{2}{a} \int_0^a \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right) \frac{d}{dx} \left(\sin \frac{n\pi}{a}x \right) dx$$

$$= \frac{2\hbar}{ia} \cdot \frac{n\pi}{a!} \int_0^a \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right) \cos\left(\frac{n\pi}{a}x\right) dx = 0$$

$$\langle p^2 \rangle = \frac{2}{a} \int_0^a \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right) \cdot \left(-\hbar^2 \frac{d^2}{dx^2} \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right)\right) dx$$

$$= \frac{2\hbar^2}{a} \cdot \frac{n^2\pi^2}{a^2} \int_0^a \sin^2\left(\frac{n\pi}{a}x\right) dx = \frac{n^2\pi^2\hbar^2}{a^2}$$

$$\sigma_x = \sqrt{\langle x^2 \rangle - \langle x \rangle^2} = \sqrt{\frac{a^3}{3} - \frac{a^2}{2n^2\pi^2} - \frac{a^2}{4}} = \frac{a}{2} \sqrt{\frac{1}{3} - \frac{2}{n^2\pi^2}}$$

$$\sigma_p = \frac{n\pi\hbar}{a}$$

Relacija međurestvosti:

$$\sigma_x \sigma_p = \frac{n\pi\hbar}{2} \sqrt{\frac{1}{3} - \frac{2}{n^2\pi^2}} = \frac{\hbar}{2} \sqrt{\frac{n^2\pi^2}{3} - 2}$$

Za $n=1$ dobivamo minimum umnoška $\sigma_x \sigma_p$.

$$\sigma_x \sigma_p = \frac{\hbar}{2} \sqrt{\frac{\pi^2}{3} - 2} > \frac{\hbar}{2}$$

3.3

Normalizacija

$$|A|^2 \int_0^a x^2(a-x)^2 dx = |A|^2 \cdot \frac{a^5}{30} = 1$$

$$\Rightarrow A = \frac{\sqrt{30}}{a^2 \sqrt{a}}$$

$$\psi(x,t) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n u_n(x) e^{-i E_n t / \hbar}$$

$$t=0; \quad \psi(x,0) = Ax(a-x) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n u_n(x)$$

$$c_n = \int_0^a u_n^* \psi(x,0) dx = \sqrt{\frac{2}{a}} \cdot A \int_0^a \sin\left(\frac{n\pi}{a}x\right) x(a-x) dx \\ = \sqrt{\frac{2}{a}} \cdot \frac{\sqrt{30}}{a^2 \sqrt{a}} \cdot \left(\left(\frac{4a^3}{\pi^3} \cdot \frac{1}{n^3} \right); n \text{ neparan} \right)$$

$$c_n = 0; \quad n \text{ paran}$$

Takođe,

$$\psi(x,t) = \sum_{n \text{ neparan}}^{\infty} \left(\frac{8\sqrt{15}}{\pi^3 n^3} \right) u_n(x) e^{-i E_n t / \hbar}$$

$$c_1 = \frac{8\sqrt{15}}{\pi^3} = 0,99928$$

$$c_2 = 0$$

$$c_3 = 0,03701$$

Odatle vidimo da je gotovo sva $u_n(x)$ sadržana u $\psi(x,t)$.

Doprinosi ostalih su mali.

Nakon mjeranja, dobivamo E_3 za energiju. Koeficijent $c_3 = 1$, a ostali su jednaki nuli.

3.4

Energiju za silestvujuću stajaju računamo po izrazu

$$x = \ell \operatorname{tg}(\ell a) \quad (*)$$

$$\ell = \sqrt{\frac{2m|E|}{\hbar^2}}$$

$$e = \frac{\sqrt{2m(V_0 - |E|)}}{\hbar}$$

Promotrićemo granicu $V_0 \rightarrow 0$. Očito tada je $|E| \rightarrow 0$. Formulis, u

$$|E| < V_0 \ll \frac{\frac{\hbar^2}{2ma^2}}{\sqrt{2m(V_0 - |E|)}} \leftarrow \begin{array}{l} \text{red veličine energije} \\ \text{u beskonačnoj pot. poni} \end{array}$$

Izraz za energiju silestvujuću stajaju aproksimiramo:

$$\ell \cdot a = \sqrt{\frac{2ma^2}{\hbar^2}(V_0 - |E|)} \ll 1$$

$$\operatorname{tg}(\ell \cdot a) \approx \ell \cdot a$$

Imamo 12 (*)

$$x \approx \ell^2 a$$

$$\sqrt{\frac{2m|E|}{\hbar^2}} = \frac{\sqrt{2m(V_0 - |E|)}}{\hbar} \cdot a /$$

$$|E|^2 - \left(2V_0 + \frac{\hbar^2}{2ma^2}\right)|E| + V_0^2 = 0$$

$$|E| = \frac{1}{2} \left\{ \left(2V_0 + \frac{\hbar^2}{2ma^2}\right) \pm \sqrt{\left(2V_0 + \frac{\hbar^2}{2ma^2}\right)^2 - 4V_0^2} \right\}$$

$$\begin{aligned} \sqrt{\left(2V_0 + \frac{\hbar^2}{2ma^2}\right)^2 - 4V_0^2} &= \sqrt{2V_0 \cdot \frac{\hbar^2}{ma^2} + \left(\frac{\hbar^2}{2ma^2}\right)^2} = \frac{\hbar^2}{2ma^2} \sqrt{1 + \frac{8V_0 \cdot ma^2}{\hbar^2}} \\ &= \frac{\hbar^2}{2ma^2} \left(1 + 4 \frac{V_0 \cdot ma^2}{\hbar^2} - \frac{1}{8} \cdot \left(\frac{8V_0 \cdot ma^2}{\hbar^2}\right)^2 + \dots\right) \end{aligned}$$

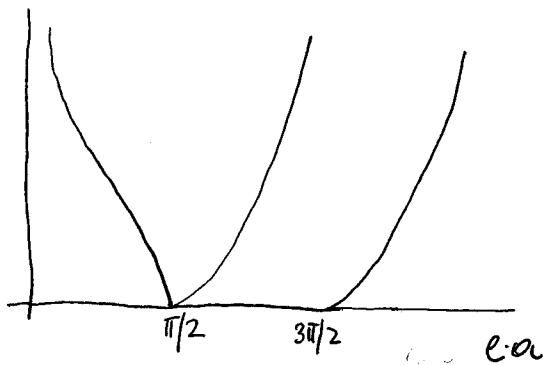
$$|E| = V_0 + \frac{t^2}{4ma^2} \pm \frac{t^2}{4ma^2} \left(1 + \frac{4V_0ma^2}{t^2} - \frac{8V_0^2 m^2 a^4}{t^4} + \dots \right)$$

Uzimamo "-" ; za "+" dobivamo energije veće od V_0 .

$$|E| = \frac{2ma^2}{t^2} V_0^2 = V_0 \left(\frac{V_0}{t^2/2ma^2} \right) \text{ u }$$

Odavde vidimo da za proizvoljno malu V_0 , dobivamo još manji $|E|$. Dakle, uvijek postoji bar jedna rečna stajna. Naranči grafički ih to mogli utvrditi grafički pomoći slike 3.3 (Pregleđ. sf.).

Kod antisimetričnih stajni, pomoćnu okru situaciju (slika 3.4, Pregleđ.)

Energijs za antisimetrične stajne su: $x \cdot a = - (l \cdot a) \operatorname{ctg}(l \cdot a)$

$$l \cdot a = x$$

$$x = \sqrt{\frac{2ma^2}{t^2} (V_0 - |E|)}$$

$$x \cdot a = \frac{2ma^2}{t^2} |E| = \frac{2ma^2}{t^2} V_0 - x^2$$

$$-\operatorname{ctg} x = \frac{1}{x} \sqrt{\frac{2ma^2}{t^2} V_0 - x^2}$$

Za $x = \frac{\pi}{2}$ lijeva strana je nula (crtanje)

$$\frac{2ma^2}{t^2} V_0 = \frac{\pi^2}{4}$$

Dobit ćemo bar jednu rečnu stajnu ako je

$$\frac{2ma^2 V_0}{t^2} > \frac{\pi^2}{4} \Rightarrow \frac{8ma^2 V_0}{\pi^2 t^2} > 1$$

3.5

(a) Energija osnovnog stanja odgovara simetričnoj valnoj funkciji što se može vidjeti sa slike 3.3 i 3.4. $\rightarrow$ iz predloženih formula
pribljenog stanja odgovara anti simetričnoj valnoj funkciji.

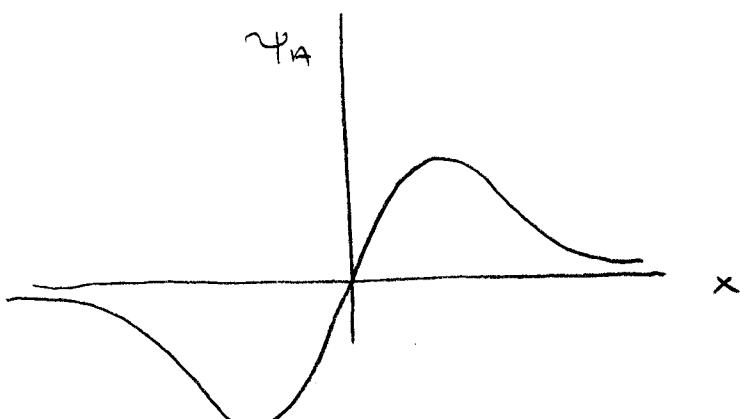
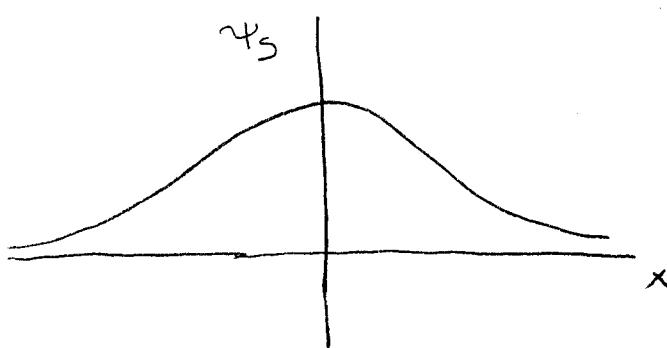
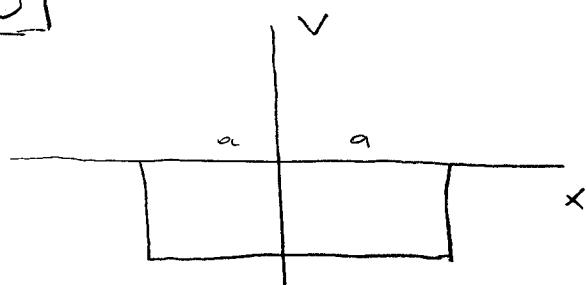
Osnovo stanje:

$$\psi_s = \begin{cases} Ae^{kx}, & x < -a \\ D \cos(kx), & -a < x < a \\ Ae^{-kx}, & x > a \end{cases}$$

Pivo pribljenou stanje:

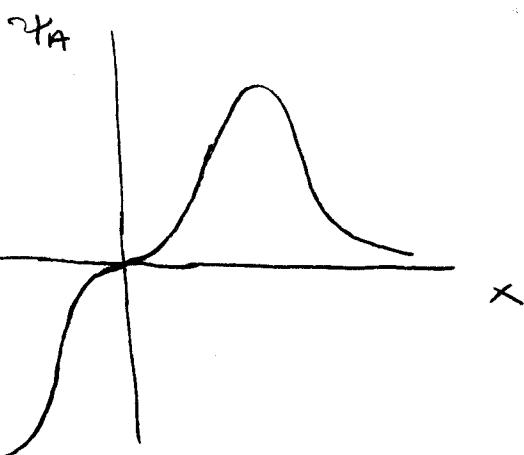
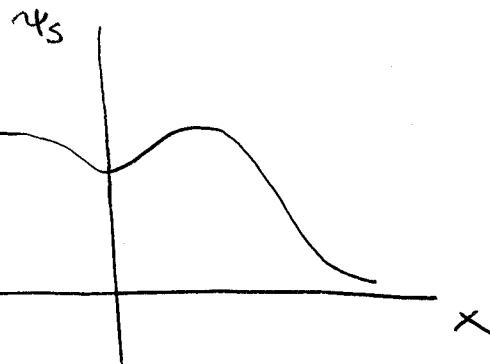
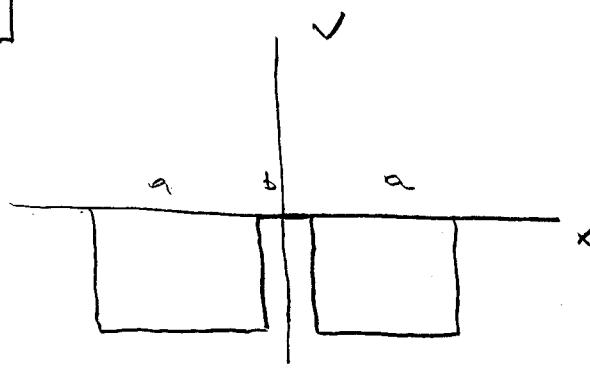
$$\psi_A = \begin{cases} Be^{kx}, & x < -a \\ C \sin(kx), & -a < x < a \\ -Be^{-kx}, & x > a \end{cases}$$

$b = 0$

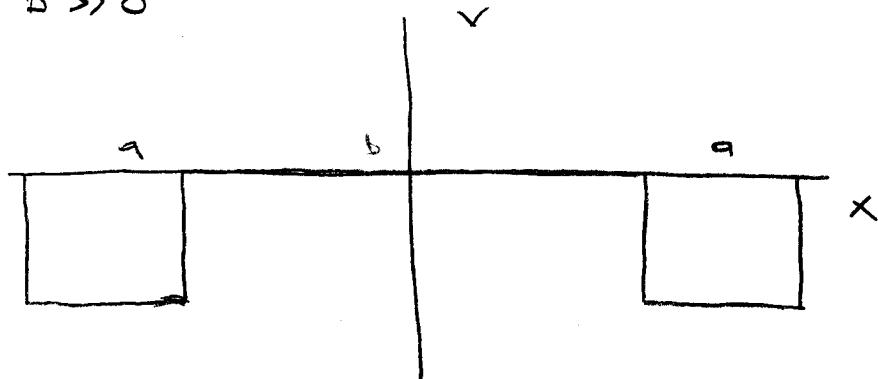

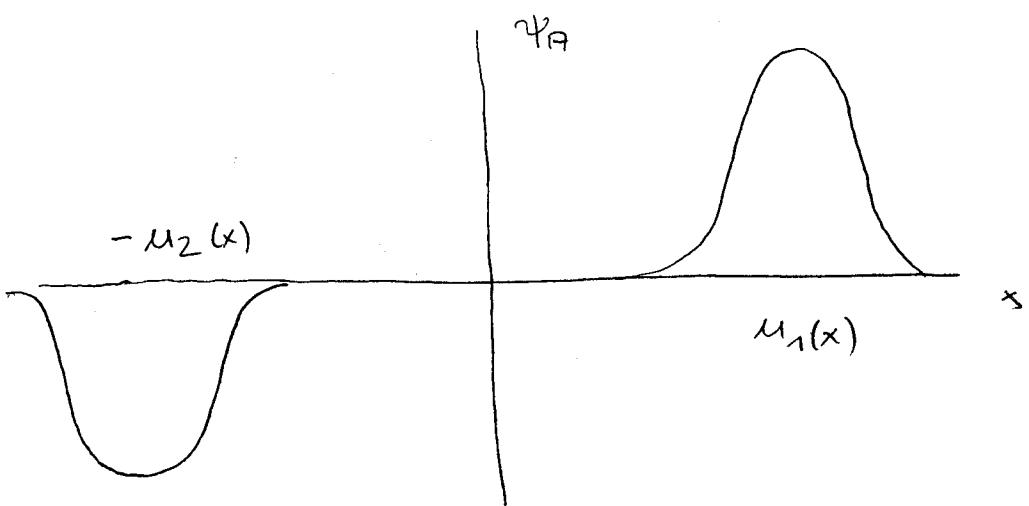
3.5-1

$b \approx 0$

$b \gg 0$

U području barijere valne funkcije su skoro nula zbog velike širine barijere. Dobivamo daje odvojene potencijalne jame.

Stanja ψ_s i ψ_A su degenerirana: postaju sintetna i antisintetna superpozicija osnovnih stanja za jame širine a

$$\psi_s = u_1 + u_2$$

$$\psi_A = u_1 - u_2$$

(b) $b \rightarrow \infty$; $E_1(b) \approx E_2(b) = E(b)$ iz razmatranja s grafova za $b \gg 0$

Energiju $E(b)$ odredit ćemo apoksiomatski izraz za energiju osnovnog stanja za potencijalnu jame širine a .

$$\frac{\sqrt{2m(V_0 - |E|)}}{t} \tan\left(\frac{\sqrt{2m(V_0 - |E|)} \cdot a}{\lambda}\right) = \frac{\sqrt{2m|E|}}{t}$$

S grafoi 3.3 náliko da je nečiste približno u točki $\frac{\pi}{2}$ ($V_0 \gg E$)

$$\frac{\sqrt{2m(V_0 + E)}}{t} \cdot \frac{a}{\lambda} \approx \frac{\pi}{\lambda}$$

$$|E| \approx V_0 - \frac{\pi^2 t^2}{2a^2 m}$$

Znaci jednačnosti u gornjoj formuli bi vodjelo za beskonačnu potencijalnu energiju sinih a čije su energije

$$\frac{\pi^2 t^2}{2a^2 m} n^2; \quad n=1, 2, \dots$$

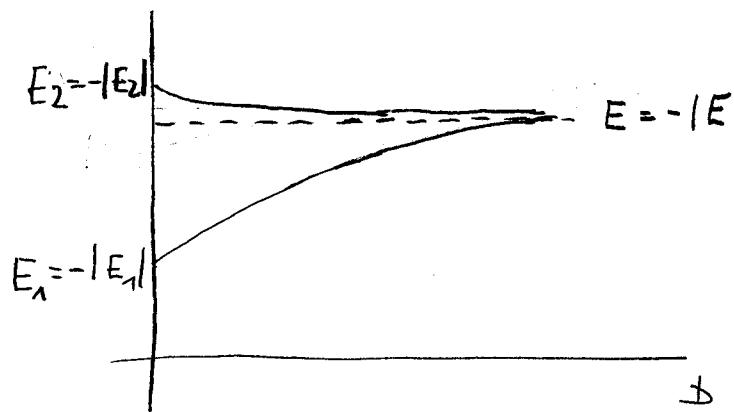
za $-V_0 \rightarrow \infty$.

Slíčno, za $b=0$, približne energije otinog i prvega potonuleg stava za parne sinih za

$$|E_1| \approx V_0 - \frac{\pi^2 t^2}{2(2a)^2 m} = -\frac{\pi^2 t^2}{8a^2 m} + V_0$$

$$|E_2| \approx V_0 - \frac{\pi^2 t^2}{2(2a)^2 m} \cdot 2^2 = -\frac{\pi^2 t^2}{2ma^2} + V_0$$

Graf za energije izgleda ovako:

(c)

Elektron imo, kuri energijai osnovnog stava i potencijalnog
javi ūinje 2a, nego u javi ūinje a. Elektron, zato, nastoji
približiti jezgre i tako smanjiti energiju cijelom sustavu.

[3.6]

$$(a) \quad V(x) = -\frac{\frac{t^2}{2} a^2}{m} \operatorname{sech}^2(ax) \quad ; \quad \operatorname{sech} x = \frac{1}{\operatorname{ch} x}$$

Schrödingerova jednačina

$$-\frac{t^2}{2m} \frac{d^2 U}{dx^2} - \frac{\frac{t^2}{2} a^2}{m} \operatorname{sech}^2(ax) u(x) = E u(x)$$

$$E = -|E|$$

$$\text{Vezano stanje je: } u_0(x) = A \operatorname{sech}(ax)$$

$$\frac{du_0}{dx} = -A \frac{1}{\operatorname{ch}^2(ax)} \operatorname{sh}(ax) \cdot a$$

$$\begin{aligned} \frac{d^2 u_0}{dx^2} &= -A \cdot a \left\{ (-2) \operatorname{ch}^{-3}(ax) \cdot \operatorname{sh}^2(ax) \cdot a + \operatorname{ch}^{-2}(ax) \cdot \operatorname{ch}'(ax) \cdot a \right\} \\ &= \frac{A a^2}{\operatorname{ch}^3(ax)} \left\{ 2 \operatorname{sh}^2(ax) - \operatorname{ch}^2(ax) \right\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{A a^2}{\operatorname{ch}^3(ax)} \left\{ 2 \operatorname{sh}^2(ax) - \operatorname{ch}^2(ax) \right\} + 2 a^2 \frac{1}{\operatorname{ch}^2(ax)} \cdot A \cdot \frac{1}{\operatorname{ch}(ax)} \\ = |E| \cdot A \cdot \frac{2m}{t^2} \cdot \frac{1}{\operatorname{ch}(ax)} / \cdot \operatorname{ch}(ax) \end{aligned}$$

$$\frac{a^2}{\operatorname{ch}^2(ax)} \cdot \left\{ \operatorname{ch}^2(ax) - 2 + 2 \right\} = |E| \cdot \frac{2m}{t^2}$$

$$\frac{\frac{t^2}{2} a^2}{2m} = |E|$$

Energija za stanje u_0 je:

$$E = -\frac{\frac{t^2}{2} a^2}{2m}$$

Normalizacija

$$|A|^2 \int_{-\infty}^{\infty} \operatorname{sech}^2(ax) dx = 1$$

$$\int \frac{1}{\operatorname{ch}^2(ax)} dx = \int \frac{\operatorname{sh}(ax) dx}{\operatorname{sh}(ax) \cdot \operatorname{ch}^2(ax)} = [\operatorname{ch}(ax) = y; \operatorname{sh}(ax) \cdot a dx = dy]$$

$$= \frac{1}{a} \int \frac{dy}{y^2 \sqrt{y^2 - 1}} = \frac{\sqrt{y^2 - 1}}{y}$$

Granice: $x \rightarrow -\infty$; $\operatorname{ch}(ax) \rightarrow \infty$

$x \rightarrow 0$; $\operatorname{ch}(ax) \rightarrow 1$

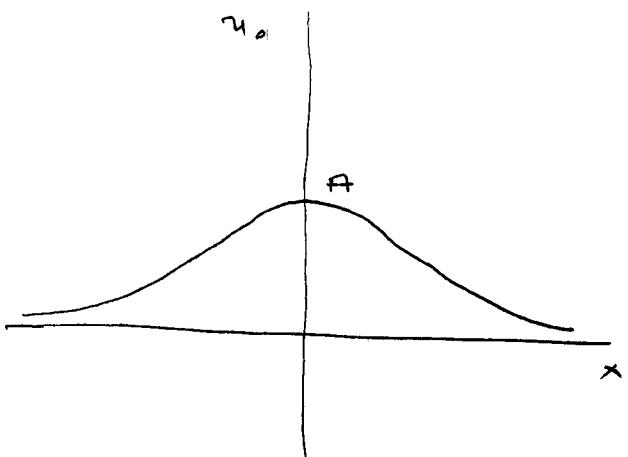
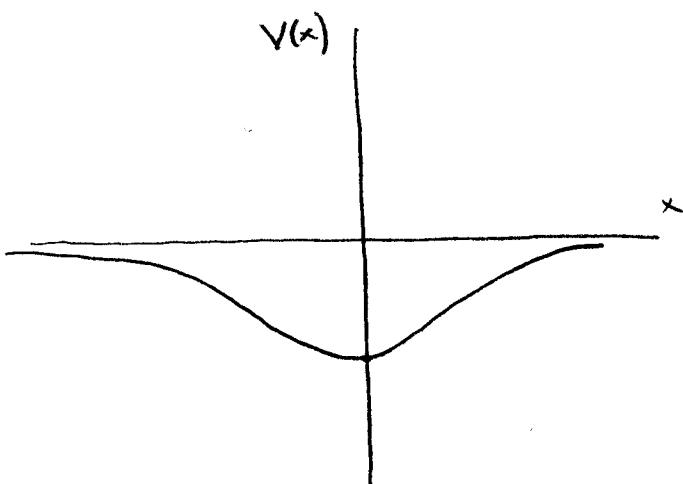
Odcia:

$$|A|^2 \int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{\operatorname{ch}^2(ax)} = 2|A|^2 \int_0^{\infty} \frac{dx}{\operatorname{ch}^2(ax)} = 1$$

$$\frac{2|A|^2}{a} \cdot \int_1^{\infty} \frac{dy}{y^2 \sqrt{y^2 - 1}} = \frac{2|A|^2}{a} \cdot \frac{\sqrt{y^2 - 1}}{y} \Big|_1^{\infty} = \frac{2|A|^2}{a}$$

Konstanta normalizacji je

$$|A|^2 = \frac{a}{2}$$

(b)

$$u_k(x) = A \left(\frac{ik - a \tanh(ax)}{ik + a} \right) e^{ikx}$$

$$\frac{du_k}{dx} = \frac{A}{ik+a} \left\{ (-a) \cdot \frac{1}{ch^2(ax)} \cdot a e^{ikx} + (ik - a \tanh(ax)) \cdot e^{ikx} \cdot ik \right\}$$

$$\frac{d^2 u_k}{dx^2} = \frac{A}{ik+a} \cdot (-a^2) \cdot \left\{ \frac{-2a}{ch^3(ax)} \cdot sh(ax) e^{ikx} + \frac{1}{ch^2(ax)} \cdot e^{ikx} \cdot ik \right\}$$

$$+ \frac{ika}{ik+a} \left\{ (-a) \cdot \frac{a}{ch^2(ax)} e^{ikx} + (ik - a \tanh(ax)) e^{ikx} \cdot ik \right\}$$

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \cdot \frac{d^2 u_k}{dx^2} - \frac{\hbar^2 a^2}{m} \text{sech}^2(ax) u_k(x) = E u_k(x)$$

$$- \underbrace{\frac{2Aa^3}{ik+a} \cdot \frac{sh(ax)}{ch^3(ax)} e^{ikx}}_{+} + \underbrace{\frac{2A \cdot ik a^2}{ik+a} \frac{e^{ikx}}{ch^2(ax)}}_{+} \\ + \frac{k^2 A}{ik+a} (ik - a \tanh(ax)) e^{ikx} - \frac{2a^2 A}{ik+a} \cdot \frac{1}{ch^2(ax)} \cdot e^{ikx}$$

$$\times (ik - a \tanh(ax)) =$$

$$= \frac{2mE}{\hbar^2} \cdot \frac{A}{ik+a} (ik - a \tanh(ax)) e^{ikx}$$

Ostatě

$$k^2 = \frac{2mE}{\hbar^2} \quad \text{za urav. } E.$$

Za $x \rightarrow \infty$

$$\tanh(\alpha x) \rightarrow 1$$
$$u_k(x) \sim f \cdot \frac{\frac{ik - \alpha}{ik + \alpha}}{e^{ikx}}$$

$\circlearrowleft$
" $e^{i\alpha}$

$$\left| \frac{ik - \alpha}{ik + \alpha} \right| = 1$$

Pišemo u potencijalu valna funkcija dobije fazični potok.

Koeficijent refleksije: $R=0$

Koeficijent transmisijske: $T=1$